

จังหวัดนครราชสีมา

1. สถานการณ์ท่องเที่ยวของจังหวัด

จังหวัดนครราชสีมาเป็นแหล่งที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมา เนื่องจากมีบรรยากาศที่ดีเหมาะแก่การท่องเที่ยว และอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ นอกจากนี้ยังเป็นทางผ่านสำคัญในการเดินทางไปยังจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดยแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ที่สำคัญของจังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ซึ่งมีรีสอร์ต ฟาร์ม ร้านอาหารและไร่ผลไม้ จำนวนมากที่เป็นที่นิยมเดินทางของนักท่องเที่ยว เช่น ฟาร์มโชคชัย โบนันซ่า ศรีมาชา ทองสมบุญรีสอร์ท นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ เช่น ปราสาทหินพิมาย พิพิธภัณฑ์แห่งชาติพิมาย และวัดสำคัญที่มีประชาชนนิยมเดินทางไปทำบุญ เช่น วัดหลวงพ่โต วัดศาลาลอย ศาลเจ้าพ่อเขาใหญ่ วัดบ้านไร่

ปี 2551 มีนักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวมากตลอดปี เนื่องจากมีโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว และเป็นสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการแวะพักระหว่างทางเพื่อไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อีกทั้งยังมีของกินของฝากให้นักท่องเที่ยวเลือกซื้อมากมาย

บรรยากาศการท่องเที่ยวนครราชสีมาค่อนข้างคึกคักมากในช่วงไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 4 เนื่องจากเป็นวันหยุดเทศกาลต่าง ๆ เช่น ปีใหม่ ลอยกระทง นอกจากนี้อากาศเย็นสบายทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวพักผ่อน โดยเฉพาะใน อ.ปากช่องเป็นจำนวนมาก ส่วนในไตรมาสที่ 2 บรรยากาศแหล่งท่องเที่ยวในปากช่องอยู่ในระดับปานกลาง ช่วงนี้เริ่มเข้าสู่ฤดูร้อน นักท่องเที่ยวจึงนิยมเที่ยวตามน้ำตก และทำกิจกรรมทางน้ำ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ และไตรมาสที่ 3 แหล่งท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ช่วงนี้เริ่มฝนตก ทำให้การเดินทางมาท่องเที่ยวลำบาก ช่วงเดือนตุลาคมยังฝนตกหนักเรื่อย ๆ ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมในตัวอำเภอ เนื่องจากน้ำในเขื่อนลำตะคองสูง

แหล่งท่องเที่ยวที่นิยมซื้อของฝากมาก ได้แก่

แหล่งท่องเที่ยว	สินค้าที่นักท่องเที่ยวชอบซื้อมากที่สุด
ร้านขายของฝากหน้ายาโม	กุนเชียง หมวยอบ ขนมขบเคี้ยว ไม้กรอก
ร้านปิ้งหังเฮียง	หมวยอบ หมวยหอม หมูแผ่น แหนม ไม้กรอก กุนเชียง หมี่โคราช
ปึกธงชัย	ผ้าไหม
วัดบ้านไร่	บูชาวัตถุมงคล
ด่านเกวียน	เครื่องปั้นดินเผา
วัดหลวงพ่อด	วัตถุมงคล ของฝาก ของพื้นบ้าน
ลำตะคอง	ขนมเค้ก กุนเชียง ขนม
บริเวณทางขึ้นเขาใหญ่	ผลไม้ (องุ่น) ของฝากจำพวกของแห้ง น้อยหน้า แก้วมังกร ข้าวโพดหวาน
ร้านค้า	เสื้อผ้า ของที่ระลึก ผลไม้สด
ตลาดกลางดง	ผลไม้ตามฤดูกาล เช่น น้อยหน้า ขนุน มะละกอ ข้าวโพด
outlet	เสื้อผ้า รองเท้า ของเล่น
ไร่สุวรรณ	น้ำนมข้าวโพด ข้าวโพดหวาน
ทองสมบูรณ์	องุ่น น้าองุ่น พายองุ่น
ฟาร์มโชคชัย	สติก นมสด ขนมปัง คุกกี้ ของฝาก ของที่ระลึก

2. โครงสร้างทั่วไปของผู้เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีทั้งสิ้น 5,050 ตัวอย่าง แบ่งเป็นคนไทยร้อยละ 90 และชาวต่างประเทศร้อยละ 10 โดยมีกลุ่มคนไทยที่ค้างคืนร้อยละ 40 และชาวต่างประเทศค้างคืนร้อยละ 73

2.1 ภูมิสำเนาถิ่นที่อยู่อาศัย

คนไทยที่เดินทางมานครราชสีมา ส่วนใหญ่มาจากภาคกลาง กรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วยกัน ด้วยสัดส่วนร้อยละ 29, 26 และ 25 ตามลำดับ ส่วนชาวต่างประเทศส่วนใหญ่จะมาจากประเทศในทวีปยุโรปและเอเชีย ด้วยสัดส่วนร้อยละ 47 และ 29 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ภูมิลำเนาของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มา นครราชสีมา ในปี 2551

จังหวัด	ภูมิลำเนา	คนไทย			ภูมิลำเนา	ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
นครราชสีมา	1. กรุงเทพฯ ฯ	23.89	28.44	25.71	1. ทวีปอเมริกา	19.70	22.41	21.68
	2. ภาคกลาง	31.49	27.28	29.81	2. ทวีปยุโรป	52.27	44.54	46.63
	3. ภาคตะวันตก	1.79	4.51	2.88	3. โอเชียเนีย	0.00	2.80	2.04
	4. ภาคตะวันออก	13.30	6.99	10.78	4. ทวีปเอเชีย	25.76	29.97	28.83
	5. ภาคเหนือ	2.70	8.03	4.83	5. ตะวันออกกลาง	2.27	0.00	0.61
	6. ภาคใต้	0.40	2.31	1.16	6. ทวีปแอฟริกา	0.00	0.28	0.20
	7. ภาคอีสาน	26.42	22.44	24.83				
	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.0	100.00	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00
	ยอดรวม (คน)	2,739	1,821	4,560	ยอดรวม (คน)	132	358	490

2.2 เพศ อายุ อาชีพ รายได้

คนไทย

กลุ่มตัวอย่างคนไทยประกอบด้วยเพศหญิงและชายในสัดส่วนร้อยละ 55-45 ประมาณร้อยละ 61 เป็นผู้มีอายุระหว่าง 25-44 ปี ส่วนใหญ่ทำธุรกิจส่วนตัว (33%) ข้าราชการ-วิสาหกิจ (18%) และแรงงานรับจ้าง (17%) ในด้านรายได้ ร้อยละ 63 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีรายได้ระหว่าง 10,000 - 30,000 บาทต่อเดือน

ชาวต่างประเทศ

ชาวต่างประเทศที่มาจังหวัดนครราชสีมา ร้อยละ 60 เป็นเพศชาย กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 25-44 มีมากถึงร้อยละ 65 ของกลุ่มตัวอย่าง อาชีพของผู้เดินทางส่วนใหญ่คือ เจ้าของกิจการ (34%) แรงงานรับจ้าง (22%) ข้าราชการ (12%) และพนักงานบริษัท (11%) โดยทั้ง 4 กลุ่มมีส่วนรวมกันถึงร้อยละ 78 ของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 46 เป็นกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 เหรียญสหรัฐต่อปี

ตารางที่ 2 เพศ อายุ อาชีพของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มานครราชสีมา ในปี 2551

นครราชสีมา	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
เพศ	ชาย	41.73	48.93	44.61	68.94	56.15	59.59
	หญิง	58.27	51.07	55.39	31.06	43.85	40.41
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
อายุ	15-24 ปี	13.69	8.68	11.69	13.64	13.13	13.27
	25-34 ปี	31.58	27.68	30.02	34.85	45.25	42.45
	35-44 ปี	31.73	28.72	30.53	22.73	22.91	22.86
	45-54 ปี	18.29	28.34	22.30	13.64	11.73	12.24
	55-64 ปี	3.65	6.10	4.63	9.85	5.59	6.73
	65 ปีขึ้นไป	1.06	0.49	0.83	5.30	1.40	2.45
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
อาชีพ	เจ้าของกิจการ	29.90	37.01	32.74	28.03	35.75	33.67
	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	16.65	20.10	18.03	15.91	10.06	11.63
	พนักงานบริษัท	12.63	8.84	11.12	10.61	10.89	10.82
	แม่บ้าน	3.65	2.36	3.14	2.27	3.07	2.86
	นักเรียน นักศึกษา	10.00	6.70	8.68	9.09	7.26	7.76
	เกษียณ	1.64	1.21	1.47	6.06	3.07	3.88
	เกษตรกร	6.32	8.40	7.15	6.82	5.31	5.71
	แรงงานรับจ้าง	18.33	14.61	16.84	15.91	24.30	22.04
	อื่นๆ	0.88	0.77	0.83	5.30	0.28	1.63
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 3 โครงสร้างด้านรายได้ของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มานครราชสีมา ในปี 2551

จังหวัด	รายได้ (บาทต่อปี)	ชาวไทย			รายได้ (US\$ ต่อปี)	ชาวต่างชาติ		
		นักทัศนจร	นักท่องเที่ยว	Total		นักทัศนจร	นักท่องเที่ยว	Total
นครราชสีมา	ไม่มีรายได้	10.15	5.27	8.20	1.น้อยกว่า 10,000	43.18	47.49	46.33
	น้อยกว่า 10,000	14.86	11.26	13.42	2. 10,000 – 14,999	13.64	15.36	14.90
	10,000-15,000	37.06	35.15	36.29	3. 15,000 – 19,999	8.33	16.48	14.29
	15,001-30,000	23.55	31.85	26.86	4. 20,000 – 39,999	19.70	12.29	14.29
	30,001-45,000	12.19	14.94	13.29	5. 40,000 – 59,999	3.79	3.07	3.27
	45,001-60,000	0.99	0.77	0.90	6. 60,000 – 79,999	3.79	1.12	1.84
	60,000-75,000	0.33	0.49	0.39		7.58	4.19	5.10
	75,001-90,000	0.33	0.11	0.24				
	มากกว่า 90,000	0.55	0.16	0.39				
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	รวม (%)	100.00	100.00	100.00
ยอดรวม (คน)		2,739	1,821	4,560	ยอดรวม (คน)	132	358	490

3. พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว/พักผ่อนในแต่ละครั้ง

คนไทย

วัตถุประสงค์หลักของนักเดินทางที่มาเป็นการเดินทางเพื่อท่องเที่ยวร้อยละ 58 และเพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อนร้อยละ 22 โดยมีมากถึงร้อยละ 84 ของกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาเที่ยวนครราชสีมาจังหวัดเดียว ประมาณร้อยละ 60 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ค้างคืน การมาเยือนจังหวัดนครราชสีมา ร้อยละ 53 เป็นการเดินทางครั้งแรกในปี 2551 สำหรับผู้ร่วมทาง ร้อยละ 41 เดินทางมากับครอบครัว และร้อยละ 21 เป็นการเดินทางมากับเพื่อนร่วมงาน โดยส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ร่วมทาง 2-3 คน

ชาวต่างประเทศ

วัตถุประสงค์หลักร้อยละ 72 เป็นการเดินทางมานครราชสีมาเพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อน มีประมาณร้อยละ 16 ที่เดินทางมาติดต่อธุรกิจ และร้อยละ 7 ที่เดินทางมาเยี่ยมญาติ โดยมีร้อยละ 16 ของกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาเที่ยวนครราชสีมาจังหวัดเดียว และอีกร้อยละ 51 เดินทางท่องเที่ยว 3-4 จังหวัด ร้อยละ 27 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ค้างคืน และร้อยละ 87 เป็นการเดินทางมานครราชสีมาเป็นครั้งแรกในปี 2551 สำหรับผู้ร่วมทางร้อยละ 40 เป็นการเดินทางมากับเพื่อน และร้อยละ 20 เดินทางมากับครอบครัว ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ร่วมทาง 1-2 คน

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ร้อยละ)

นครราชสีมา	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
วัตถุประสงค์ ของการท่องเที่ยว	1. ท่องเที่ยว/พักผ่อน	70.43	39.15	57.94	86.36	66.48	71.84
	2. ประชุม/อบรม/สัมมนา/ดูงาน	5.77	5.22	5.55	0.76	1.40	1.22
	3. ติดต่อธุรกิจ	5.11	8.95	6.64	4.55	20.39	16.12
	4. ปฏิบัติราชการ/ปฏิบัติงาน	3.07	3.79	3.36	0.76	1.96	1.63
	5. เยี่ยมญาติ/เพื่อน	9.82	41.46	22.46	3.03	7.82	6.53
	6. ชมนิทรรศการ/แสดงสินค้า	0.66	0.05	0.42	3.79	0.00	1.02
	7. ได้รับรางวัล	0.04	0.00	0.02	0.00	0.00	0.00
	8. ไหว้พระ ปฏิบัติธรรม	2.56	1.10	1.97	0.00	0.84	0.61
	9. อื่นๆ	2.56	0.27	1.64	0.76	1.12	1.02
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนจังหวัดที่ ท่องเที่ยว	1 จังหวัด	85.47	82.54	84.30	5.30	20.11	16.12
	2 จังหวัด	12.96	15.43	13.95	10.61	22.35	19.18
	3 จังหวัด	1.02	1.65	1.27	26.52	22.07	23.27
	4 จังหวัด	0.22	0.22	0.22	34.85	24.86	27.55
	5 จังหวัดขึ้นไป	0.33	0.16	0.26	22.73	10.61	13.88
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนการเยี่ยม เยือน	จำนวน 1 ครั้ง	49.51	58.98	53.29	79.55	89.94	87.14
	จำนวน 2 ครั้ง	37.42	31.41	35.02	13.64	7.26	8.98
	จำนวน 3 ครั้ง	9.60	7.58	8.79	3.03	1.12	1.63
	จำนวน 4 ครั้ง	2.01	1.21	1.69	3.03	0.00	0.82
	จำนวน 5 ครั้งขึ้นไป	1.46	0.82	1.21	0.76	1.68	1.43
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ผู้ร่วมทาง	คนเดียว	23.62	14.22	19.87	50.00	34.64	38.78
	เพื่อนหรือแฟน	26.25	28.89	27.30	20.45	21.23	21.02
	ครอบครัว	18.77	21.36	19.80	10.61	14.25	13.27
	ญาติ	8.76	12.69	10.33	2.27	9.22	7.35
	กลุ่มที่ทำงานร่วมกัน	4.45	9.23	6.36	5.30	4.75	4.90
	อื่น ๆ	6.61	13.01	9.17	5.30	5.31	5.31
	รวม	11.54	0.60	7.17	6.06	10.61	9.39

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ต่อ)

นครราชสีมา	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
จำนวนผู้ร่วมทาง	จำนวน 1 คน	16.87	6.92	12.89	21.21	12.85	15.10
	จำนวน 2 คน	20.12	19.33	19.80	46.21	38.27	40.41
	จำนวน 3 คน	35.05	49.37	40.77	15.15	22.07	20.20
	จำนวน 4 คน	3.87	4.56	4.14	3.79	5.87	5.31
	จำนวน 5 คน	22.27	19.77	21.27	10.61	14.25	13.27
	จำนวน 6-10 คน	1.83	0.05	1.12	3.03	6.70	5.71
	จำนวนมากกว่า 10 คน	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

4. แรงจูงใจในการเดินทางและแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด

แรงจูงใจสำคัญที่ดึงดูดให้นักทัศนกรไทยมาจังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ เวลาในการเดินทาง และการมีสินค้าราคาถูก ตามลำดับ

สำหรับนักท่องเที่ยวไทยนั้น แรงจูงใจสำคัญที่มาจังหวัดนครราชสีมา คือ การมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ระยะเวลา และการมีสินค้าราคาถูก โดยปัจจัยทั้งสามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมาจังหวัดนครราชสีมาได้มากกว่าร้อยละ 67

ส่วนนักทัศนกรชาวต่างประเทศ ร้อยละ 36 ตอบว่ามาจังหวัดนครราชสีมา เพราะใช้เวลาในการเดินทางไม่มาก รองลงมาร้อยละ 27 ตอบว่าเพราะสนใจในแหล่งท่องเที่ยว

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ แรงจูงใจที่สำคัญ ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เวลาในการเดินทาง ระยะเวลา และการมีสินค้าราคาถูก ตามลำดับ โดยปัจจัยทั้งสี่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมาจังหวัดนครราชสีมาได้มากกว่าร้อยละ 73

ตารางที่ 5 แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดนครราชสีมา

แรงจูงใจของการมาเที่ยว	นักท่องเที่ยว		นักท่องเที่ยว	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
สถานที่ท่องเที่ยว	11.94	4.72	34.85	24.30
มีความปลอดภัย	2.08	0.44	1.52	0.84
อาหารอร่อย	2.30	1.26	2.27	2.23
ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	8.47	26.58	11.36	3.35
ช่วงเทศกาล	3.83	12.08	3.79	6.42
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว	1.10	1.37	4.55	4.19
สินค้าราคาถูก	27.38	7.03	15.15	12.57
ระยะทาง	6.54	6.26	16.67	16.20
เวลาในการเดินทาง	33.15	35.86	3.79	19.55
อื่นๆ	3.21	4.39	6.06	10.34
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00

สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวมากที่สุด 3 อันดับแรก สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ วัด และแหล่งช้อปปิ้ง สำหรับชาวต่างประเทศ ส่วนใหญ่นิยมเดินทางไป วัด อุทยานแห่งชาติ และแหล่งช้อปปิ้ง

ตารางที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	กลุ่มตัวอย่าง	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
วัด	10.58	25.51
พระราชวัง	0.00	0.00
แหล่งบันเทิงนันทนาการ	6.21	14.82
อุทยานแห่งชาติ	54.26	21.41
อุทยานประวัติศาสตร์	5.67	4.43
พิพิธภัณฑ์	3.20	3.61
ชายหาด น้ำตก ถ้ำ	4.64	8.44
แหล่งช้อปปิ้ง	8.48	18.16
สวนสัตว์ สวนสนุก	6.96	3.64
รวม	100.0	100.0

5. การประเมินคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่พักผ่อน

5.1 คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว

จังหวัดนครราชสีมาจัดว่าเป็นจังหวัดที่มีปัญหาตามแหล่งท่องเที่ยวไม่มาก สำหรับชาวไทย แหล่งท่องเที่ยวที่มีปัญหามากที่สุดในจังหวัดนครราชสีมา คือ สวนสัตว์/สวนสนุก ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติ จะพบปัญหามาก คือ วัด อุทยานแห่งชาติ แหล่งช้อปปิ้ง และ น้ำตก/ถ้ำ ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดนครราชสีมาในปี 2551

แหล่งท่องเที่ยว		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
นครราชสีมา	วัด	0.57	7.96
	พระราชวัง	0.00	0.00
	แหล่งบันเทิงนันทนาการ	0.42	5.92
	อุทยานแห่งชาติ	0.53	5.10
	อุทยานประวัติศาสตร์	0.77	1.43
	พิพิธภัณฑ์	0.44	0.41
	ชายหาด น้ำตก ถ้ำ	0.64	4.49
	แหล่งช้อปปิ้ง	0.88	4.49
	สวนสัตว์ สวนสนุก	1.67	2.24
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	4,560	490

5.2 คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะ

คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของจังหวัดนครราชสีมาอยู่ในเกณฑ์ดี นักเดินทางชาวไทยที่มาจังหวัดนครราชสีมา มีเพียงร้อยละ 2.52 ของกลุ่มตัวอย่างตอบว่ามีปัญหาด้านการใช้รถประจำทาง/ รถสองแถว ส่วนนักท่องเที่ยวต่างประเทศมีปัญหามากกับการใช้บริการรถประจำทาง (ร้อยละ 15) และรถแท็กซี่ (ร้อยละ 4)

ตารางที่ 8 ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของนักเดินทางที่มาจังหวัดนครราชสีมา

ระบบขนส่งสาธารณะ		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
นครราชสีมา	รถประจำทาง/รถสองแถว	2.52	14.90
	เรือโดยสาร	0.02	3.06
	รถแท็กซี่/รถสามล้อ/แท็กซี่	0.35	4.08
	รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง	0.09	2.45
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	4,560	490

5.3 คุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัด

ในการประเมินการให้บริการของสถานที่พักแรมในจังหวัดนครราชสีมา ทั้งในด้านของคุณภาพ ความสะอาด และสุขอนามัยอาหารของที่พักแรม พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 63 มีความพอใจบริการทั้งสามด้านนี้ในระดับปานกลาง ที่เหลือส่วนใหญ่เป็นระดับดี สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ส่วนใหญ่จะมีความพึงพอใจในบริการของสถานที่พักในจังหวัดนครราชสีมาระดับพอใช้ ร้อยละ 68, 67 และ 75 ตามลำดับ และระดับดีในสัดส่วนร้อยละ 31, 31 และ 22 ตามลำดับ โดยมีความไม่พึงพอใจในสุขอนามัยอาหารร้อยละ 2

ตารางที่ 9 การประเมินคุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัดนครราชสีมาในปี 2551

		นักท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
คุณภาพของที่พักแรม	แย่มาก	0.33	0.98
	พอใช้	62.99	67.75
	ดี	36.68	31.27
	รวม	100.00	100.00
ความสะอาดของที่พักแรม	แย่มาก	0.16	1.95
	พอใช้	63.24	67.10
	ดี	36.60	30.94
	รวม	100.00	100.00
สุขอนามัยของอาหารของที่พักแรม	แย่มาก	0.33	2.29
	พอใช้	63.32	75.49
	ดี	36.36	22.22
	รวม	100.00	100.00

5.4 ข้อคิดเห็นของนักเดินทางด้านบริการของจังหวัด

ผลการสำรวจข้อคิดเห็นจากนักวิจัยภาคสนาม ผู้ประกอบการและผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดด้วยแบบสอบถาม พอสรุปประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา ได้ดังนี้

- สถานที่เที่ยวในเขาใหญ่มีขยะมาก ไม่น่ามอง ควรปรับปรุง เพราะนักท่องเที่ยวต้องการให้สถานที่เที่ยวดูสะอาด โดยเฉพาะกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ
- ช่วงเทศกาลมีนักท่องเที่ยวมาก สถานที่พักมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอกับนักท่องเที่ยว
- สถานที่จอดรถมีไม่เพียงพอ โดยเฉพาะช่วงวันหยุดซึ่งจะมีนักท่องเที่ยวมาก
- ห้องน้ำตามแหล่งท่องเที่ยวสกปรกและไม่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยวในช่วงเทศกาล
- รถประจำทางสาธารณะที่เข้าสู่เขาใหญ่ไม่เพียงพอ และไม่คอยตลอดภัย(เบาะนั่งไม่ได้มาตรฐาน)
- สินค้ามีราคาสูง ได้แก่ ของฝาก อาหาร ผลไม้บางชนิด
- ในการเดินทางต้องระวังเรื่องอุบัติเหตุในช่วงการเดินทาง เช่น ช่วงฤดูฝนเทศกาลที่มีรถมากตามแหล่งท่องเที่ยว
- ขาดเจ้าหน้าที่/ไกด์ท้องถิ่นให้ความรู้/แนะนำด้านการท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยว
- ทางเลือกในการเดินทางมาภายในจังหวัดโคราชยังมีน้อย ไม่มีสนามบินให้บริการ
- ช่วงฤดูฝนของจังหวัดมักจะประสบภัยธรรมชาติฝนตกหนักน้ำท่วมหลายวันติดต่อกันส่งผลให้การท่องเที่ยวชบเซา และการเดินทางไม่สะดวกในการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว

6. โครงสร้างการใช้จ่าย

6.1 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่จัดการเดินทางเอง

นักเดินทางคนไทยที่จัดการเดินทางเอง ถ้าไม่ค้างคืนจะมีค่าใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวที่จังหวัดนครราชสีมาเฉลี่ย 2,365 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลักมี 4 รายการ คือ ค่าพาหนะภายในจังหวัด (45%) อาหารและเครื่องดื่ม (34%) และ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (18%)

สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีการค้างคืนในจังหวัดนครราชสีมา ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 1,587 บาท ค่าใช้จ่ายหลักได้แก่ ค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัด (41%) อาหารและเครื่องดื่ม (22%) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (15%) และ ค่าที่พักภายในจังหวัด (12%)

6.2 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่มากับบริษัทนำเที่ยว

นักเดินทางคนไทยเดินทางมากับทัวร์ ถ้าไม่ค้างคืนจะมีค่าใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวที่จังหวัดนครราชสีมาเฉลี่ย 990 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลักมี 3 รายการ คือ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (42%) อาหารและเครื่องดื่ม (38%) และค่าพาหนะภายในจังหวัด (19%) แ

สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีการค้างคืนในจังหวัดนครราชสีมา ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 2,621 บาท ค่าใช้จ่ายหลักได้แก่ ค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัด (31%) ค่าที่พักภายในจังหวัด (19%) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (18%) และ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (16%)

6.3 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่จัดการเดินทางเอง

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาเองจะอยู่ที่ 2,317 บาทรายการใช้จ่ายมี 3 รายการหลัก ได้แก่ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (32%) ค่าพาหนะภายในจังหวัด (27%) และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (20%)

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีการค้างคืนในจังหวัดนครราชสีมา ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 2,098 บาท ค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ อาหารและเครื่องดื่ม (26%) ค่าที่พักภายในจังหวัด (22%) ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (19%) และ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (15%)

6.4 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่มากับทัวร์

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มากับทัวร์จะอยู่ที่ 2,964 บาทต่อคนต่อวัน รายการใช้จ่ายมี 4 รายการหลัก ได้แก่ ค่าที่พัก (21%) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (20%) ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (17%) และ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (14%)

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน 1,931 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายหลัก คือ ค่าทัวร์ (49%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (18%) ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (14%) และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (14%)

ตารางที่ 10 แสดงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนของนักท่องเที่ยว นักทัศนจร จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆ ปี 2551

ค่าใช้จ่ายในจังหวัดนครราชสีมา	จัดการเดินทางมาเอง(ร้อยละ)				จัดการเดินทางมากับบริษัทนำเที่ยว(ร้อยละ)			
	นักทัศนจร		นักท่องเที่ยว		นักทัศนจร		นักท่องเที่ยว	
	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ
1. ค่าเสื้อผ้า อุปกรณ์การเดินทาง	0.48	5.46	0.50	3.47	0.86	2.91	3.97	9.97
2. ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด	45.04	26.89	40.96	19.02	18.71	13.92	31.34	16.84
3. ค่าที่พัก	0.00	0.00	12.25	21.77	0.00	0.00	18.74	21.08
4. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	33.94	31.56	21.54	26.48	38.42	17.80	16.46	13.73
5. ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก	17.86	20.39	14.89	14.26	41.73	13.59	17.63	19.65
6. ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	1.62	8.10	8.76	12.27	0.00	2.27	10.75	5.90
7. ค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัด	0.70	7.61	0.51	1.27	0.11	0.97	0.93	3.89
8. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	0.36	0.00	0.58	1.45	0.17	48.54	0.18	8.94
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน	2,365.32	2,317.50	1,587.40	2,098.36	989.57	1,931.25	2,621.04	2,964.18
ระยะพำนักเฉลี่ย(วัน)			3.31	3.86			3.25	2.45

7. ระยะเวลาในการพำนัก

ผู้ที่จัดการเดินทางเองและค้างคืน มักใช้เวลาพำนักที่นครราชสีมาเฉลี่ย 3.31 วัน สำหรับชาวไทย และ 3.86 วันสำหรับชาวต่างประเทศ ส่วนผู้ที่เดินทางมากับบริษัทจัดนำเที่ยว โดยเฉลี่ยชาวไทยและชาวต่างประเทศใช้เวลาพำนัก 3.25 และ 2.45 วัน ตามลำดับ

8. โอกาสที่จะกลับมาเยือนจังหวัดนครราชสีมา

ผู้เดินทางทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการเดินทางมาเยือนนครราชสีมา โดยมีร้อยละ 95.5 ของนักท่องเที่ยวชาวไทย และร้อยละ 69.2 ของชาวต่างชาติที่กลับมาเยือนจังหวัดนี้อีกภายใน 3 ปี

จังหวัด	โอกาสที่จะกลับมาเยือนใหม่	
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ
นครราชสีมา	95.46	69.18

.....